

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Re militari

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96119](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96119)

LEX II. **N**on tantum. In fraudem civilium munerum nullus armate militie nomen potest assumere.

LEX III. **T**ra. Coloni vel saltuenses ad militiam armata vo-lentes, vel inuiti non sunt admittendi. h. d.

LEX V. **O**mnis. Curialis vel cohortalis conditionis cristes ad armatam militiam non sumitur. h. d.

LEX V. **I**s quidem. Quas militias diuersi generis, aut dignitatem, et militiam eodem tempore quis habere non potest, secus si ad id tendunt, contra facientes, et contra impetrantes, et iudices impetranti non resistentes penis hic insertis puniuntur. h. d. Et no. istam legem que dat regulam generalem, ne quis possit habere plura officia de quo dixi in l. comperimus. §. de prior. sacro. scri. Ultimo not. gl. que dicit, quod quis non potest habere duas militias. In ter. detur electio. not. quod si habenti vnum officium deferatur aliud, quod in potestate sua est qd retinere velit.

ADDITIO. ALEX. Quas dignitates sine administrationes potest habere eode tempore. in §. de nouo Cod. copo. et ideo quis potest esse miles, et doc. Bal. in l. si colul. de adoptio. vbi plura bona dicit.

LEX VI. **S**uper. Serui post hanc legem conditam militiaz adepti dominis scientibus efficiuntur liberi, et iuri patronatus non sunt subiecti, sed si eis ignorantibus, in seruitutem rediguntur, sed qui ante hanc. l. militiaz bant, et adhuc militant, si quidem dominis scientibus, idem quod supra. si eis ignorantibus intra xxx. dies tantum permittitur eos a militia reuocare. h. d. Et not. ignorantia probari posse eo ipso quod contrarium non probatur, et ad hoc alleg.

LEX VII. **Q**uis. Dominus patiens seruum in dignitate esse, priuatur dominio, et iure patronatus. sed si eo ignorante seruus cum fuerit adeptus, tunc intra xxx. dies tantum ex quo sciuerit, datur sibi vendicandi potestas. h. d. Et not. prescriptionem non currere ignorantia. Et hoc est verum ad in commodum ignorantis, sed ad commodum ignorantis bene currit. Sic intelligitur l. genero. ff. de in i.

ADDITIO. ALEX. Adde quod inno currit contra ignorantem, vt est tex. in l. si. §. de prescrip. leg. tem. sed postea datur restitutio. bar. in l. §. si quis autem. ff. de itine. acti. que priua.

Dere militari. Rub. XXXVI.

LEX I. **S**tipendia. Miles captus ab hostibus, dum bere non debet. h. d. Et not. istum casum quod milites nostri temporis, qui capiuntur in bello, quod si stant capti per certum tempus, per illud tempus non habent stipendium.

ADDITIO. ALEX. Bald. allegat istam l. in l. liberti liberteq. de oper. lib. ber. et infra in fine. Contrarium tenuit Specul. in tit. de emph. §. post. q. ver. qd si mercenarius, et vide c. §. de cle. non res. in vj. et ita sequit. Lauden. in tractatu. de princ. in tit. de milite. in iij. conclusio. sed in noua conclusione dicitur tit. tenet contra bar. p. istu. ter. Pro. quo facit qd dixit bar. in l. opere testamenta. ff. de usufruc. leg. et in l. si vno. §. item cum quidem. ff. loc. Opp. et soluit vt in glo.

LEX II. **I**ngeni. Implentes stipendia militie xx. annis, stipendiarij per cohortes manera fordi da non tenentur subire. h. d.

LEX III. **M**ilites. Nullus a militia ignominie causa est infamis, et dignitatem consequi non potest, tam en vbi que morari potest pterquam in locis interdictis. h. d. dicit.

LEX IIII. **F**unctorum. Bona militis decedentis in desertione defuncti confiscantur. hoc dicit.

LEX V. **U**na allegatis. Desertor militie ex idulgentia Principis restitutus non habetur pro tempore quo deseruit. perinde ac si miles in castris, et ideo pro illo tempore stipendium non perit. h. d.

ADDITIO. Et not. hanc legem pro clerico suspensio ad tempus, an elapso tempore debeat habere prebendas pterit temporis, et adde l. iij. §. qui militie. ff. co. quod facit ad multas q. notatas in glo. in c. pastorali. extra de appella. et vide glo. in de am. infect. l. inter quos. §. damni. et ibidem per do. Barr. et Angel.

LEX VI. **E**mel. Nullus a militia ex causa egritudinis, sanus restituetus non est tamē non debet mitteri nisi medicis hoc denunciantibus, et iudice hoc in quarente. h. d. Et not. istu. ter. singulari qd nunquā denunciatio facta per medicū. qui dicat aliquē infirmū vel ex vulnere remansura cicatricem. aliquod operat. nisi precedat diligens iudicis inquisitio, et ideo sit cautus assessor, qd in actis faciat registrari qd iudex diligenter examinavit vtrum ex vulnere esset remansura cicatrix, et ipso diligenter examinato medicis hoc retulit, alias non valet.

ADDITIO. ALEX. Et idem Bar. in j. consilii. §. qd est verū quādo factū merum pender a potestate iudicis, secus si a potestate partiu. qd partes eligunt. si concordat. no. Joan. And. in addi. Specul. in tit. de homicidio. sed pone. et idem Abb. in c. proposuisti. de proba.

ALEX. Similiter de hac cicatrice habes ter. in l. queritur. §. si. ff. de ed. edic. et in locum. §. ex eo de vfu. §. Et ista sententia in honore peritorū in arte. potest ferri de feriata. scdm. Tinea. Causa est in l. de fer. ibi. latrope iniuria. Et an talis sita trāctatū rem iudica. vide Lud. in l. ad monēti. ff. de iureiur. Et an ab ea possit appellari. vide doc. in l. arbitrio. qui fatifil. cog. et talis sententia potest retractari qd pronūciatū est vulnus mortale. et cadaver exhibeatur corā peritoribus in arte cōtrariū testificantibus. fm. Jo. And. in tit. de homi. §. ver. §. in addi. Spec. et adde Bald. in l. si quis testi. in si. §. de testi. Et an perito in arte sit credendum.

ADDITIO. * vide Spe. in tit. de pb. §. si. ver. quādo qd. Et bar. in l. §. de ven. inspicien. vbi ponit an tales periti iurare debeat. et qd talis assertio eorum possit reprobari. Item secundum Host. in summo in tit. de prob. §. qd sunt species. vers. viij. quid si. nam tūc dicit debet eligi. alleg. c. causam matrimonij. de proba. et rru. q. i. c. nec aliena. et de ista materia vide que scripsi post Bal. in l. deo nobis. §. de epif. et de. Quid autem sit cicatrix. vide Bal. in l. deo nobis. §. de xi in l. si quis. §. de pen. Adde qd Ang. tenet hic idem quod Bar. de qua materia per Spec. in tit. de prob. §. i. vers. hic quodq. in i. parte. et gl. in c. fraternitatis. de frigi. et malef. et doc. in c. proposuisti. de pb. et per Rod. in c. significasti. el. §. de homicid. et Ang. in l. si vacatia. §. de bon. vacan. et Ro. in l. §. si. §. de ver. obl. et debet examinari doct. non scholaris artū in predictis a iudice. Barr. in l. sciēdi. §. vbi. de ed. edic. vbi dicit. qd appellatione medicū non venit scholaris. glo. c. de statu reg. in vi. quod statutum de ingrediente monasterium non extenditur ad medicum doctorem, secus si scholaris.

* Tu omnino vide Fel. copiosissime et no. i. c. pposuisti. i. huc in §. vbi. p. istu. ter. de pb. et aliquid in d. c. causas. alle. in ter. in l. iij. no. * Adde tu etiam Glo. in locum. §. ex eo. ff. de vfu. et Alex. etiam in l. denunciasti. §. quid tamen. de adul. Et adde qd duplex est cicatrix, scilicet deformans, vt per Glo. in l. §. ibi not. ff. de nora. et Ang. in l. ex hac. ff. si qua. pau. fer. dic. vbi etiam Glo. et Bald. in addi. ad Spect. in tit. de proba. §. si. vers. hoc quoque notandum.

LEX VII. **R**ustra. Damnatus de crimine militari, miles existens non infamatur, etiam factus veteranus. hoc dicit.

LEX VIII. **Q**uis. Dās operā vt Barbari Romanos des prebendant. vel predam factam cum eis diuidēs, vitius comburitur. h. d. Et not. istu. ter. singulari contra districtuales Tuderti. diuidentes predam cum aggressoribus viarum. quia vitui debent comburi.

ADDITIO. ALEX. Bald. ponit alios casus in quibus venit pena mortis, in l. data opera. §. qui accu. non pof.

LEX IX. **C**icumque. Miles. qui a principe meruit patri familiā suā ad se venire cōiugē, liberos. ac seruos censibus non adstrictos, et non alios duccre secum potest. Ho. coniugem dicit domesticā vel familiarem.

LEX X. **R**ibun. Tribuni vel milites in loco deputato stare debent, non per pot. vacari. cōtra facientes puniuntur.

LEX XI. **U**na supra. Miles in herba virenti, nullus in loco illo se balneare debet, nec etiam quos lauare, ne cōmune neque.

